

BUDAPEST FŐVÁROS
KORMÁNYHIVATALA

Ügyiratszám: BP/1502/00513-071/2018

Tárgy: Határozat kivonata

Ügyintéző: Besenyi László

Telefon: 06 (1) 4585-598

E-mail: besenyi.laszlo@bfkh.gov.hu

HATÁROZAT KIVONATA

A Budapest Főváros Kormányhivatala (továbbiakban: Felügyelet) közraktározásról szóló 1996. évi XLVIII. törvény (továbbiakban: Krt.) 6. § (6) bek. c) pontjában előírt kötelezettségének eleget téve az alábbi határozat-kivonatot teszi közzé:

Eljáró hatóság megnevezése: Budapest Főváros Kormányhivatala
Kereskedelmi, Haditechnikai, Exportellenőrzési és
Nemesfémhitelesítési Főosztály
Idegenforgalmi és Közraktározás-felügyeleti Osztály

Határozat száma és tárgya: BP/1502/00513-068/2018
Korona Közraktár Zrt.-nél hivatalból lefolytatott 2018. évi általános ellenőrzés

A határozattal kötelezett neve és székhelye: Korona Közraktár Zrt. (1054 Budapest, Vértanúk tere 1.)

Jogszabályi rendelkezések megjelölése:

A Budapest Főváros Kormányhivatalának egyes ipari és kereskedelmi ügyekben eljáró hatóságként történő kijelöléséről, valamint a területi mérésügyi és műszaki biztonsági hatóságokról szóló 365/2016. (XI. 29.) Kormányrendelet 10. §-a alapján a Kormányhivatal látja el a közraktározás-felügyeletet. A 1996. évi XLVIII. tv. (továbbiakban Krt.) 9. § (1) bekezdése szerint a közraktári piac ellenőrzését a Felügyelet látja el. A Krt. 9. § (3) bekezdése szerint a Felügyelet évente ellenőrzi a közraktári tevékenység törvényben előírt feltételeinek meglétét, a közraktározás és – az MNB-vel együttműködve a kölcsönnyújtás gyakorlatát (általános ellenőrzés).

A határozat rendelkező részének kivonata:

A Felügyelet a Korona Közraktár Zrt.-nél (1054 Budapest, Vértanúk tere 1. I/1. Cg.: 01-10-046370, adószáma: 14750698–2-41, továbbiakban: Közraktár) hivatalból lefolytatott 2018. évi általános ellenőrzést alábbi intézkedésekkel zárja le.

A Felügyelet kötelezi a Közraktárt, hogy:

1. hozza összhangba Számviteli politikáját, Számlarendjét és az annak mellékletét képező Számlatükröt aktuális működési gyakorlatával, valamint a közraktárak könyvvezetési kötelezettségére vonatkozó jogszabályokkal és könyvvitelét ennek megfelelően végezze;
2. Hitelezési belső szabályzatát a Krt. vonatkozó rendelkezéseinek megfelelően egészítse ki, illetve hozza összhangba valós működési gyakorlatával, továbbá aktualizálja Szervezeti és Működési Szabályzatát a Cenzúra Bizottság vonatkozásában;
3. a záloghitel folyósítását megelőző előterjesztést elkészítő személy a kihelyezési döntésben ne vegyen részt;
4. számviteli nyilvántartásában (számlakarton) kimutatott fedezetek értékét hozza összhangba a főkönyvi kivonatban, illetve az adatszolgáltatásban kimutatott, folyósított hitelösszeggel;
5. évente készítsen olyan üzleti tervet, amely megfelel a Krt. -ben foglalt jogszabályi feltételeknek, és tartalmazza a jogszabályi feltételeknek megfelelő maximálisan kihelyezhető zálogkölcson értékeket, az év folyamán kihelyezni tervezett zálogkölcson összegét, éves mérleg eredménytervet. Az így kiegészített üzleti tervben foglaltak megvalósulását a jövőben rendszeresen értékelje, illetve mérje vissza.
6. az éves beszámolójának kiegészítő melléklete a közraktározással kapcsolatos tájékoztató adatokat mindenkor a vonatkozó kormányrendelet előírásainak megfelelően tartalmazza.

A határozat indokolásának kivonata:

A Felügyelet a Krt. 9. § rendelkezései alapján 2018. június 04. – július 31. napja között a Közraktárnál éves általános ellenőrzést folytatott le. Az ellenőrzés a 2017. év II. félévtől a 2018. évnek a vizsgálat megkezdéséig eltelt időszakára terjedt ki.

A vizsgálat az eredeti dokumentumok bekérésével, illetve helyszíni ellenőrzéssel történt. A cégjogi és vagyongjogi adatok, valamint a számvittel kapcsolatos szabályzatok, utasítások és a konkrét ügyletek tételes vizsgálatra kerültek.

A vizsgálat célja az volt, hogy átfogóan ellenőrizze, hogy a Közraktár szabályozottsága megfelel-e a törvényi előírásoknak és a Felügyelet határozatainak. Napi gyakorlata során betartja-e a Krt. és a közraktár működésére vonatkozó, és tevékenységét érintő egyéb jogszabályok rendelkezéseit, valamint a Közraktár saját szabályzatában, utasításaiban foglaltakat.

A Felügyelet a Közraktár 2018. éves általános ellenőrzéséről készült vizsgálati jelentést a Krt. 9. § (5) alapján elkészítette és észrevételezés céljából megküldte a Közraktárnak.

A Felügyelet elkészítette a határozat-tervezetet, amelyet véleményezés céljából elektronikus úton megküldött az MNB részére.

Az MNB elektronikus úton küldött válaszlevelében tájékoztatta a Felügyeletet, hogy a határozat-tervezetben foglaltakra észrevételt nem tesz.

A Felügyelet az ellenőrzés során feltárt tények alapján a Közraktár észrevételeinek figyelembevételével készítette el határozatát.

A vizsgálati jelentésre tett észrevételében a Közraktár előadta, hogy sem a Krt., sem egyéb törvény nem írja elő, sem az ügyletszám, sem a kihelyezett hitelállomány nem igényli belső ellenőr folyamatos alkalmazását, ezért nem kíván belső ellenőrt foglalkoztatni. A saját jogú finanszírozás folyamatait félévenkénti rendszerességgel a Közraktár Könyvvizsgálója fogja vizsgálni.

A Szabályzat tartalmazza a Döntési kompetenciát. Ennek tartalma szerint a „*döntési kompetencia rendszer egy szintű, minden hiteldöntést a Közraktár Cenzúra Bizottsága hoz meg a Vezérigazgató előterjesztése alapján*”.

A vizsgálat megállapította, hogy a Közraktár hatályos Szervezeti és Működési Szabályzatának aktualizálása szükséges, mivel az nem tartalmazza a Cenzúra Bizottságot.

A Közraktár az észrevételében tett nyilatkozat szerint SzMSz-ét a Cenzúra Bizottság vonatkozásában 2019. február 28. napjáig fogja aktualizálni.

A vizsgált időszakban a területtel kapcsolatos feladatokat a Közraktár Vezérigazgatója egyszemélyben látta el.

A vizsgálat megállapította, hogy prudenciális és összeférhetetlenségi szempontból aggályos a Közraktár azon gyakorlata, amely szerint a Közraktár vezérigazgatója, - mint a Közraktárnál a vizsgált időszakban a záloghitelezési feladatokat ellátó személy - készíti el a záloghitelezési engedélyezéshez szükséges Cenzúra Bizottsági előterjesztést, majd, mint a Cenzúra Bizottság tagja, a döntésben is részt vesz.

A Közraktár gyakorlata szerint a döntést előkészítő és előterjesztő feladat és a döntést hozó szerep a Közraktár Vezérigazgatóját érintően nem különül el.

A Szabályzat melléklete (a továbbiakban: Melléklet) tartalmazza, a zálogkölcson nyújtás részletes menetét, szükséges dokumentációit, folyamatos nyomon követési szabályozását monitoringolását, és a folyamatok felelőseit. Tekintettel arra, hogy a Közraktárral kapcsolatos feladatokat a Közraktár Vezérigazgatója egyszemélyben látja el, a Melléklet tartalma a felelősök vonatkozásában a Közraktár működésével nincs összhangban. A Melléklet ugyanis olyan felelősöket is tartalmaz (Pl.: hitelezési ügyintéző, Belső ellenőr) amelyek a Közraktárnál nem kerültek betöltésre.

A Közraktár a vizsgálati jelentésre tett észrevételében előadta, hogy a záloghitel folyósítás előkészítéséhez hitelügyintézőt alkalmaz.

A Szabályzat kiegészítése szükséges a Krt. 28/B §-ban foglaltak alapján, a belső hitelekre vonatkozó szabályok gyakorlatban történő alkalmazásának biztosítása érdekében.

A Felügyelet a fentiek alapján kötelezi a Közraktárt arra, hogy Hitelezési belső szabályzatát a Krt. vonatkozó rendelkezéseinek megfelelően egészítse ki, illetve hozza összhangba valós működési gyakorlatával, továbbá aktualizálja SzMSz-ét a Cenzúra Bizottság vonatkozásában.

4.) A Közraktár a vizsgálat során átadta a vizsgált időszakra vonatkozó főkönyvi kivonatát, illetve a vonatkozó nullás számlakartonokat. A dokumentumok alapján a vizsgálat megállapította, hogy a 2017. III. negyedév végi állapot vonatkozásában a nullás számlaosztály tartalmazta a ügyletre vonatkozó fedezeti értéket annak ellenére, hogy a záloghitel folyósítására csupán napján került sor.

A megállapítást az is alátámasztotta, hogy a 3741 számlacsoport (amelyen a Közraktár a záloghitelezéssel összefüggő követelésállományt tartja nyilván) 2017. III. negyedéves főkönyvi kimutatásában a ügylet során kifolyósított záloghitel állomány nem került kimutatásra.

1.) A Felügyelet a vizsgálat során megállapította, hogy a közraktári készletek folyamatos nyilvántartása a 0. számlaosztályban a Krt. 4/A. § (3) bekezdésében és a közraktárak éves beszámoló készítési és könyvvezetési kötelezettségének sajátosságairól szóló 245/2000. (XII. 24.) Kormányrendelet 4. § (1) bekezdésében szabályozott módon történik, azonban a közraktár által nyújtott zálogkölcson fedezetül szolgáló áruk értékét, valamint az egyéb mérlegen kívüli tételek nyilvántartását nem kellő részletességgel tartalmazza a 0. számlaosztály könyvelése. A zálogkölcson nyújtás során megszerzett és a forgatási célú hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok között nyilvántartott zálogjegyeket elkülönítetten, de nem a Számlarendjében előírt számlán mutatta ki a Közraktár.

A Felügyelet a fentiek alapján kötelezi a Közraktárt arra, hogy hozza összhangba Számviteli politikáját, Számlarendjét és az annak mellékletét képező Számlatükröt aktuális működési gyakorlatával, valamint a közraktárak könyvvezetési kötelezettségére vonatkozó jogszabályokkal és könyvvitelét ennek megfelelően végezze, valamint felhívja a Közraktár figyelmét, hogy a Közraktár könyvvezetésére vonatkozó belső szabályzatának aktualizálása során legyen figyelemmel arra, hogy főkönyvi nyilvántartása alkalmasnak bizonyuljon a kiegészítő melléklet számviteli törvényen felüli speciális követelményeket bemutató részében megjelenő adatok alátámasztására is.

A Közraktár az észrevételében tett nyilatkozat szerint a szükséges módosításokat 2019. február 28. napjáig fogja elvégezni.

2-3.) A Közraktár a, Hitelezési belső szabályzat (a továbbiakban: Szabályzat) alapján folytatja a záloghitelezési tevékenységét.

A Szabályzat Zálogkölcson értékvesztés szabályait tartalmazó pontjában foglaltak alapján „az egyes zálogkölcson ügylet fedezetét legalább negyedévente minősíteni kell, mely minősítést a Vezérigazgató előterjesztése alapján az Igazgatóság végzi el”.

A gyakorlatban a Közraktár Cenzúra Bizottsága hozza meg a döntést a zálogkölcson ügylet fedezetértékelését érintően, melyet a Szabályzat melléklete is alátámaszt. A szabályzat és a gyakorlat közötti, illetve szabályzaton belüli összhang megteremtése szükséges.

A Szabályzat Zálogkölcson értékvesztés szabályait tartalmazó pontja alapján „A minősítés során objektív és szubjektív szempontokat vesz figyelembe a Corona Közraktár Zrt.”. A Szabályzat ezen pontja szerint a negyedéves fedezetminősítés során el kell végezni az alábbi feladatokat is: „fedezetminősítés, értékelés valamennyi feltárható és minősíthető hitelezési, kamat, ország- és egyéb kockázatok figyelembevételével történik”. A gyakorlatban a Közraktár a záloghitelkérelem befogadása során figyelembe veszi a Szabályzatban meghatározott kockázatokat, azonban a negyedéves minősítés során a Közraktár csupán a befogadott fedezetek értékének ellenőrzését végzi el, egyéb, a szabályzatban felsorolt kockázatok ellenőrzését nem végezte el.

A vizsgálat megállapítása szerint a Közraktár negyedéves fedezetértékelésének gyakorlata nincs összhangban a Közraktár szabályzatában foglaltakkal.

A vizsgálati jelentésre tett észrevételében a Közraktár úgy nyilatkozott, hogy a Hitelezési szabályzat és a működési gyakorlat közötti összhangról a jövőben gondoskodni fog.

A Szabályzat utal a Belső ellenőr záloghitelezési tevékenység során ellátandó feladatára. A Közraktár napjától nem foglalkoztat belső ellenőrt, így a szabályzat és a gyakorlat közötti összhang nem biztosított.

A vizsgálat álláspontja szerint a záloghitelezés prudens működésének biztosítása érdekében elengedhetetlen a záloghitelezési tevékenység belső ellenőr által történő folyamatos kontrolltevékenység ellátása.

A fentiek alapján megállapítható, hogy a Közraktár adatszolgáltatása és a főkönyvi kivonat között nem minden esetben van összhang. A 2017. III. negyedévre vonatkozó adatszolgáltatás tartalmazza a ügyletet, annak ellenére, hogy az a vonatkozó főkönyvi kivonatban nem szerepel, mivel a folyósítására csupán a 2017. IV. negyedévben került sor.

A Felügyelet a fentiek alapján kötelezi a Közraktárt arra, hogy számviteli nyilvántartásában (számlakarton) kimutatott fedezetek értékét hozza összhangba a főkönyvi kivonatban, illetve az adatszolgáltatásban kimutatott, folyósított hitelösszeggel.

A Közraktár az észrevételében tett nyilatkozat szerint intézkedik a számviteli nyilvántartásban és az adatszolgáltatásban kimutatott folyósított hitelösszegek összhangjáról.

5.) A Felügyelet szükségesnek tartja, hogy a Közraktár évente készítsen olyan üzleti tervet, amely megfelel a Krt. 28. §-ban foglalt jogszabályi feltételeknek, valamint hogy a Közraktár a jövőben a kiegészített üzleti tervben foglaltak megvalósulását rendszeresen értékelje, mérje vissza. Szükségesnek tartjuk továbbá, hogy a Közraktár éves terve tartalmazza a jogszabályi feltételeknek megfelelő maximálisan kihelyezhető zálogkölcson értékeket, tartalmazza az év folyamán kihelyezni tervezett zálogkölcson összegét, éves mérleg eredménytervet.

A Közraktár a vizsgálati jelentésre tett észrevételében úgy nyilatkozott, hogy a jövőben az üzleti tervük elkészítésénél mindenképpen figyelembe fogja venni a Krt. által a záloghitelezési tevékenységgel kapcsolatos jogszabályi előírásokat.

6.-7.) A refinanszírozott forrásból történő zálogkölcsonnyújtás során a zálogjegy teljes forgatással a közraktár tulajdonába kerül és mérlegtételként elkülönítetten a forgatási célú hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok között kerül kimutatásra a nyújtott zálogkölcson értékén. A hitelt nyújtó bank a refinanszírozási hitel fedezeteként a közraktár tulajdonában lévő zálogjegyet üres forgatmánnyal történő óvadékba helyezéssel minden esetben átveszi a közraktártól, de a fedezetként átadott zálogjegy tulajdonjogát nem szerzi meg.

Megállapítottuk továbbá, hogy a Kiegészítő melléklet Közraktározással kapcsolatos tájékoztató adatok című részében található „**A közraktár által finanszírozott zálogjegyek mérleg fordulónapi értékei:**” táblázat címe nincs összhangban a táblázat tartalmával.

A Felügyelet a vizsgálati jelentésében megállapította, hogy a **Közraktár nem küldte meg a Felügyeletnek a választott könyvvizsgálója által végzett, a hatályos Hitelezési belső szabályzatában foglalt fedezetminősítési és fedezetértékelési szabályok megtartásának ellenőrzéséről készített jelentését.**

A vizsgálati jelentésre tett észrevételéhez a Közraktár mellékletként csatolta:

- a 2017. éves beszámolójának részét képező kiegészítő melléklet „Közraktározással kapcsolatos tájékoztató adatok” –ban elvégzett módosítását és a módosított kiegészítő melléklet elektronikus úton történő megismételt letétbe helyezéséről szóló 2018. szeptember 18-án kelt nyilatkozatot,
- a sajátjogú finanszírozás ellenőrzéséről szóló könyvvizsgálói jelentés kiegészítését,
- a Közraktár Könyvvizsgálója által készített véleményt, amelyben nyilatkozik arról, hogy a Közraktár a Számvitel politikáját elkészítette és ennek kapcsán alkalmazza a Közraktár Igazgatóságának határozatával jóváhagyott Hitelezési Szabályzatot, amely megfelel a zálogkölcsonzással kapcsolatos fedezetminősítés és fedezetértékelés feltételeit meghatározó 245/2000. (XII. 24.) Kormányrendelet 3. §-ában foglaltaknak.

A megküldött dokumentumok vizsgálata szerint a Közraktár a Felügyelet által kifogásolt pontokban a módosításokat a megfelelő értelmezést követően elvégezte, a Felügyelet megtett intézkedéseket a elfogadja.

Hatáskörömet és illetékességemet a Krt. 9. § - a, továbbá a Budapest Főváros Kormányhivatalának egyes ipari és kereskedelmi ügyekben eljáró hatóságként történő kijelöléséről, valamint a területi mérésügyi és műszaki biztonsági hatóságokról szóló 365/2016. (XI. 29.) Kormányrendelet 10. §-a állapítja meg. Illetékességemet a fővárosi és megyei kormányhivatalok szervezeti és működési szabályzatáról szóló 39/2016. (XII. 30.) MvM utasítás 92. § (17) bekezdése határozza meg.

A határozat a Krt. 4/A. § (3) bekezdése, valamint a 9. §, a 28/A § (1) bekezdése, a 28/B §, továbbá az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. tv. (a továbbiakban: Ákr.) 80 § (1) bekezdésén, a 81. § (1) bekezdésén, a 99. § rendelkezésén, a 100. § (1) bekezdésén alapul.

A jogorvoslat lehetőségéről az Ákr. 112. §-ára figyelemmel a 114. § (1) bekezdése, valamint a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény 7. § (1) bekezdés a) pontja, a 12. § (1) bekezdése, a 13. § (1) bekezdése, (2) bekezdés c) pontja és a (3) bekezdései a) pontja, a 37. § (1) bekezdése, a 39. § (1) bekezdése, és a 77. § (1) és (2) bekezdése szerint adtam tájékoztatást.

A határozat az Ákr. 82. § (1) bekezdése értelmében a Közraktárral való közléssel válik véglegessé.

A fenti határozat 2018. november 23. napján jogerőre emelkedett.

Budapest, 2019. július 02.

Dr. György István
kormány megbízott
megbízásából

Békési Tamás
osztályvezető